

Messadi

per la radunanza communal digls 27 da november 2017

Stimadas votantas e stimos votants

Igls 27 da november ò la radunanza communal da decider t.o. davart igls suandonts affars:

3. Approvaziun digl preventiv 2018

Nous ans legragn d'Az sottametter igl preventiv 2018 digl cumegn da Surses per l'approvaziun. Sa basond allas cefras digl ampren rendachint 2016 e digl onn current, ò savia neir fatg igl preventiv da maniera accurata e detagleda. L'elaboraziun manedla duess sarveir er scu basa per en'observaziun consequenta e controlla da costs per igls secteurs da funcziun.

Preventiv chint da gudogn e sperdita

Igl preventiv digl chint da gudogn e sperdita mossa en surple d'antradas da 1'581'300.00 fr. tar en pe da taglia equal agls onns passos. L'autofinanziaziun absoluta monta a 5'407'800 fr. Per plascheir observar la resumaziun digl chint da gudogn e sperdita ed igls indicatours da finanzas an annexa, u an furma detagleda sen nossa pagina d'internet ([www.surses > administraziun > finanzas](http://www.surses.ch/administraziun/finanzas)).

Chint d'investiziun

Tenor igl preventiv digl chint d'investiziun 2018 èn preveidas investiziuns da 9'146'000.00 fr. Siva deducziun dallas antradas d'investiziun da 2'110'000.00 fr. montan las investiziuns nettas budgetadas a 7'036'000.00 fr. Per plascheir observar er cò las indicaziuns an annexa, u sen nossa pagina d'internet ([www.surses > administraziun > finanzas](http://www.surses.ch/administraziun/finanzas)).

Proposta dalla suprastanza communal

La suprastanza propona alla radunanza communal d'approvar igl preventiv 2018, risguardond las clauslas da bloccada.

4. Project d'investiziun «angrondamaint ed equipaziun dalla deponia Davos Fallung a Savognin (realisaziun an 2 etappas); dumonda da credit d'impegn per costs complessivs da 950'000.00 fr.

Chest project è gio cumpiglia aint igl preventiv d'investiziun. Sen fundamaint dallas disposiziuns digl model da contabilitad harmoniso MAC2 on pero tot igls projects tgi surpassan la cumpetenza finanziaria dalla suprastanza per la madema tgossa (200'000.00 fr.) da neir tractandos separadamaintg e da neir approvos dalla radunanza communal.

Descripziun digl project:

La deponia Davos Fallung a Savognin è igl li principal per la rimnada da rusment digl cumegn da Surses. A cò vign sortia e rimno igl rusment an benas grondas per igl transport tar igls differents lis d'elaboraziun finala.

Per saveir render igl travagl pi effiziant e per saveir corresponder agls basigns futurs, èn preveidas las maseiras suandontas:

- equipar igl areal dalla deponia cun electricitad, ava da beber e lengias da drenascha
- angrondaneir e catramar la veia d'access (eliminar la polvra)

- eriger ena sosta per las grondas benas da rimnada (palpieri, cartung, PET, marcanzeia massitscha)
- eriger ena sosta per las boxas da rimnada (metal, aluminium, vèder, etc.).

Igls costs cumplissivs montan tenor stema da costs a 950'000.00 fr. An chels èn er cumpiglias igls costs per la compra da taragn per la veia d'access.

La realisaziun duess succeder an dus etappas sur dus onns. Igls costs per l'amprem'etappa igl 2018 montan a 500'000.00 fr. ed igls costs per la sagond'etappa a fr. 450'000.00.

Proposta dalla supranza communal

La supranza propona alla radunanza communal da conceder igl credit d'impegn per costs cumplissivs da 950'000.00 fr. per gl'angrondamaint e l'equipaziun dalla deponia Davos Fallung a Savognin an dus etappas. La supranza vign an madem mument incumbensada cun l'execuziun.

5. Project d'investiziun «sanaziun veia cantunala Rona Soura, Rona - Rona Soura» (4. etappa); dumonda da credit da budget da 270'000.00 fr.

Er chel project è gio cumpiglia aint igl preventiv d'investiziun. Sen fundamaint digls muteivs menziunos sot tractanda 4 ò er chesta dumonda da credit da neir tractandada separadamaintg e da neir approvada dalla radunanza communal.

Descripziun digl project:

La veia cantunala Rona Soura scumainza tigl spartaveias dalla veia digl Gelgia a Rona e magna tras la vischnanca da Rona anfignen a Rona Soura. Cunchegl tgi sa tracta d'ena veia cantunala è gl'uffezi da construcziun bassa digl Grischun responsabel.

Las ampremas treis etappas dalla sanaziun da chest tratg veia èn gio neidas fatgas igls onns 2013 anfignen 2017. La quarta etappa prevei da sanar ossa la part dalla veia anfignen tar la stiarta da volver cun ena lunghezza da 210 m. An chest connex ègl er previa da ramplazzar igls conducts d'ovras digl cumegn tgi sa cattan an chest tratg e da separar da nov l'ava sopra e l'ava persa.

La part digls costs digl cumegn ve dallas lavours preveidas monta tenor stema da costs a 270'000.00 fr. (veia 20'000.00 fr.; aquaduct 100'000.00 fr.; canalisaziun 90'000.00 fr.; ovra electrica 60'000.00 fr.).

La realisaziun dalla davosa etappa tgi resta, anfignen tigl spartaveias dalla veia digl Gelgia, è preveida pigl onn sessour.

Proposta dalla supranza communal:

La supranza propona alla radunanza da conceder igl credit da budget da 270'00.00 fr. per la sanaziun dalla veia cantunala Rona Soura, Rona - Rona Soura (4. etappa). La supranza vign an madem mument incumbensada cun l'execuziun.

6. Contract da dretg da biagier cun la Nova Fundaziun Origen, cun sedia a Riom, per l'anterioura tga communal a Riom, parcella nr. 6063

La Nova Fundaziun Origen, cugl intendant Giovanni Netzer, vot schlarger igl festival. Consequentamaintg ò la fundaziun elaboro en project da svilup «Patria» a Riom. Per la realisaziun da chest project vign tranter oter duvrada er l'anterioura tgesa communal a Riom. Igl project da svilup vign sustignia digl uffezi per igl svilup digl territori digl cantun Grischun. Er igl cumegn è pront da sustigneir igl festival Origen, scu impurtanta instituziun culturala da gronda muntada per igl noss cumegn. Sen dumonda è la supranza sa declarada pronta da far cun la Nova Fundaziun Origen en contract da dretg da biagier per chest bietg cun ena dirada da 30 onns. Scu indemnisiun è previa en tschains simbolic da 1'000.00 fr. ad onn.

L'actuala parcella nr. 6063 cumpeglia er la veia ed igl bietg dalla posta viglia. An vista agl far igl contract da dretg da biagier per l'anterioura tgesa communalà ò da neir constitueida ena parcella da dretg da biagier, tgi vign a cumpiglier ena surfatscha da circa 283 m².

La suprastanza è dall'opiniun tg'igl adiever da chesta immobiglia communalà antras Origen è digl totfatg inditgeida. La vischnanca da Riom è registrada aint igl inventari federal digls lis svizzers d'impurtanza naziunala degns da protecziun. Igl concept d'Origen tigna chint digl mantignamaint da chest maletg da vischnanca ed igl promova an moda e maniera raschunevla.

Proposta dalla suprastanza:

La suprastanza propona alla radunanza communalà d'approvar igl contract da dretg da biagier cun la Nova Fundaziun Origen scu preschanto cun ena dirada da 30 onns ed en tschains simbolic da 1'000.00 fr. ad onn.

7. Cassaziun dalla lescha da vitturigns digl anteriour cumegn da Savognin

La radunanza communalà digl anteriour cumegn da Savognin veva relaschea igls 24 d'otgover 2005 ena lescha da vitturigns. Liaint era stipulo, tgi persungas, tgi porschan u dovran segl territori digl cumegn da Savognin carotschas da tgavals e/u schlittas per igl transport commercial da persungas, dovran ena concessiun. Sen dumonda niva chella concedeida dalla suprastanza communalà mintgamai per la dirada d'en onn. Pro concessiun niva incasso ena taxa annuala da 50.00 fr. anfignen 300.00 fr.

Chella lescha è anc adegna an vigour per igls vitturigns a Savognin. Chegl monta pero en tractamaint inegal anvers vitturigns an otras vischnancas digl cumegn da Surses. Per eliminar chest fatg, ò u da neir relascheda ena lescha nova per igl cumegn da Surses, ni la lescha digl anteriour cumegn da Savognin ò da neir cassada. La suprastanza communalà è dall'opiniun, tgi ord vista actuala possa neir renunztgia agl relasch d'ena lescha da vitturigns. La competenza per relascher u cassar ena lescha è tar la radunanza communalà.

Proposta dalla suprastanza communalà:

La suprastanza propona alla radunanza communalà da cassar per dalunga la lescha da vitturigns digl anteriour cumegn da Savognin e tot las determinaziuns relativas a tala.

8. Fixaziun digl pe da taglia pigl onn 2018

La radunanza communalà ò da fixar mintg'onni igl pe da taglia communal per la taglia d'antrada e per la taglia da facultad. Tar las lavours d'elaboraziun digl project da fusiun era nia considero scu realistic en pe da taglia da 100% dalla taglia cantunala simpla. Chel pe da taglia è er nia applitgia igls onns 2016 e 2017. Tar l'elaboraziun digl preventiv 2018 è puspe nia calculo cun en pe da taglia da 100% dalla taglia cantunala simpla.

Proposta dalla suprastanza:

La suprastanza propona alla radunanza communalà da fixar igl pe da taglia pigl onn 2018 sen 100% dalla taglia cantunala simpla.

9. Fixaziun dallas quotas per la vendita d'immobiglias ad esters pigl onn 2018

Tenor la lescha federala pertutgont igl acquist d'immobiglias antras esters on igls cumegns da fixar quotas correspondentas. Pigl noss cumegn eran chellas quotas anfignen ossa scu suonda:

- quota per la vendita tar surbiageidas cumplettas: 100 %
- objects singuls da vendaders svizzers: gea
- vendita da sagondas abitaziuns d'esters ad esters: gea

Proposta dalla supranza:

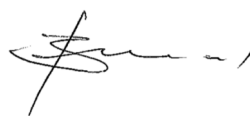
La supranza propona alla radunanza communal da mantigneir las quotas actualas er pigl onn 2018.

Tinizong, igls 10 da november 2017

Per la supranza communal Surses:

Leo Thomann
mastral

Beat Jenal
canzlist